

**Arbejds- og socialministeriernes
statsvidenskabelige konsulent.**

København, den 11. april 1956.

Memorandum vedrørende indførelsen af en enkepensionsordning.

Forsørgelsen af de enker, der ikke, som følge af at de tillige er invalider eller er fyldt 60 år, er berettigede til invalide- eller aldersrente, finder efter de nuværende regler sted i henhold til forsorgsloven.

Indtil 1. maj 1955 fandt den almindelige enkeforsørgelse alene sted i henhold til forsorgslovens bestemmelser om kommunehjælp m. v., herunder først og fremmest efter denne lovs § 297. Udover den hjælp, der således kunne ydes, bliver der til enkeres børn udbetalt enkebørnsbidrag i henhold til forsorgslovens § 219. Dette bidrag udbetales med samme størrelse som det faderen i henhold til lovens § 193, stk. 1, påhvilende normalbidrag. For denne hjælp gælder bestemte i loven fastsatte indtægtsgrænser. Endelig er der i henhold til love vedtaget for hvert enkelt år udbetalt de såkaldte særlige ydelser til enker med børn.

I henhold til lov af 30. april 1955 er der fra 1. maj 1955 sket en ændring i denne forsørgelsesmetode, idet det i en ny § 282 i forsorgsloven er bestemt, at der i visse tilfælde kan udbetales hjælp til enker med børn som særhjælp.

Hovedpunkterne i bestemmelsen er, at der i de første 13 uger efter ægtefællens død i trangstilfælde kan ydes hjælp til underhold og til hjemmets opretholdelse m. v. indenfor videre grænser end tilfældet for kommunehjælpen. Endvidere bestemmes, at der til enker med børn (samt andre enlige mødre), der på grund af børnenes pasning, nedsat erhvervsevne eller under deltagelse i en uddannelse ikke kan tage arbejde eller ikke kan tage arbejde i nor-

malt omfang, udover de 13 uger vil kunne ydes særhjælp til underhold indenfor de af § 297 for kommunehjælp fastsatte grænser.

Samtidig med forelæggelsen af forslaget til folkepension og ændringerne i folkeforsikringsloven er der forelagt forslag om, at der sker en udvidelse af den kreds, der kan hjælpes efter § 282.

Disse udvidelser går ud på, at ydelsen af overgangshjælpen i de første 13 uger også skal kunne gives til enker uden børn. Endvidere skal den almindelige hjælp til underhold kunne ydes til kvinder, der bliver enker efter det fyldte 50. år, samt til enker (og andre enlige mødre), der har modtaget § 282-hjælp, mens børnene var under 18 år, og som på det tidspunkt, da det sidste barn når denne alder, var fyldt 45 år.

Der ønskes nu en oversigt, dels over hvad den nuværende forsørgelse for enker — udvidet som foreslået ved ændringsforslaget til § 282 — koster, dels over de forskellige muligheder for indførelse af en egentlig enkepensionsordning udtaget af forsorgsloven, og over udgifterne herved.

1. Omkostningerne ved den nuværende og den foreslåede enkeforsørgelse.

Det offentlige udgifter ved forsørgelse af enker lader sig kun bestemme med en meget betydelig usikkerhed som følge af, at der ikke i den foreliggende ordinære statistik foretages nogen opdeling af de kommunehjælpsunderstøttede eller af udgifterne efter civilstand. Man er derfor henvist til ved beregningerne at foretage skøn, der bygger